

شماره چاپ ۱۰۲۸

شماره ثبت ۵۹۶

جمهوری اسلامی ایران
جمهوری اسلامی

دوره نهم - سال چهارم

تاریخ چاپ ۱۳۹۴/۰/۲۵

دوفوریتی

طرح ممنوعیت به کارگیری بازنشستگان

کمیسیونهای ارجاعی

اصلی: اجتماعی

- فرعی:

معاونت قوانین

اداره کل تدوین قوانین

با اسمه تعالی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی
احتراماً طرح ذیل که به امضای ۱۳۷ نفر از نمایندگان رسیده است،
جهت طی مراحل قانونی تقدیم می‌گردد.

مقدمه (دلایل توجیهی):

به کارگیری بازنیستگان در صورتی که تخصص و مسؤولیت مربوطه
توسط جوانان و یا نیروهای استخدامی موجود امکان‌پذیر باشد هیچ توجیه
منطقی و قابل قبولی ندارد و در واقع این افراد در دو مرحله از مزایای دولتی و
بودجه عمومی برخوردار می‌شوند، به شکلی که حتی در یکی از مصوبات هیأت
دولت اشاره شده که در صورت اعاده به خدمت بازنیستگان به ازاء مدت
اشغال مجدد نیز افراد مشمول پاداش پایان خدمت بوده و حقوق بازنیستگی
آنان بر اساس وضع آخر، تعیین، برقرار و پرداخت می‌شود.

همچنین به علت عدم امکان نظارت نهادهای نظارتی بر عملکرد
بازنیستگان که به جهت نبود رابطه استخدامی عنوان می‌شود ممکن است نتوان
مجازات‌های تعیین شده برای کارمندان را در صورت تخلف بر این افراد وضع
کرد که باعث می‌شود نظم اداری مختل گردد. از سوی دیگر بسیاری از رده‌های
مدیریتی و حتی کارشناسی که در حال حاضر متأسفانه توسط بسیاری از
بازنیستگان اشغال گردیده نیاز به چابکی و چالاکی جوانانی دارد که قطعاً از

عهده بازنشستگان خارج خواهد بود. لذا طرح ذیل با قید دو فوریت تقدیم مجلس شورای اسلامی می شود.

موسوی لارگانی - دوگانی آغچغلو - صرامی فروشانی - قادری - حبدری طیب - عابدناحی - آذین - چهاردولی - هاشم زهی - سید باقر حسینی - محسنی ثانی - کامران - ناصری - سجادی - محمد ابراهیم رضایی - زمانیان دهکردی - تمیمی - امیر عباس سلطانی - فریدونی - حسن پور بیگلمری - حکیمی - شفیعی - علی مردانی - اسدی - نکو - سودانی - وحید احمدی - کریمیان - موسوی اصل - غلام محمد زارعی - احمدی لاشکی - فیاضی - مصری - مروی - کاشانی - رسایی - موسوی نژاد - صالحی نسب - علی محمدی - رحمانی - قاضی پور - میر محمدی - قاسم جعفری - خسته بند - فتحی پور - شوهانی - عزیزی فارسانی - سید هادی حسینی - علیرضا خسروی - عبدالرضا عزیزی - نسیمی - سید عنایت الله هاشمی - سلیمی - عبدی - سید مرتضی حسینی - محجوب - مشهدی عباسی - درویش پور - سید راضی نوری - زارع زاده مهریزی - کوچکی نژاد ارم ساداتی - شوستری - یوسفیان ملا - کارخانه - مرادی - فیروزی - ایران پور - حاجی دلیگانی - کائیدی - عمرانی - رهبر - افتخاری - اخوان بیطرف - طیب زاده نوری - آیا - میر گلوی بیات - نعمتی - جباری - محمد صادقی - شیری علی آباد - عارفی - قاسم عزیزی - عاشوری قلعه رو دخانی - عباس پور - دهدشتی - منصوری بیدکانی - پاپی زاده بالنگان - ضرغام صادقی - نوباووه وطن -

اسماعیل نیا - سلطانی صبور - نقوی حسینی - صلاحی - کیایی نژاد -
آشتیانی عراقی - بخشایش اردستانی - موسی احمدی - اربابی -
سید بهلول حسینی - محمد رضا امیری - دواتگری - ثروتی - پزشکیان -
فولادگر - مقتدای خوراسگانی - جلالی - جهانگیرزاده - طباطبایی نائینی -
سید موسی موسوی - شکری - بگلربیان - نظری مهر - پژمانفر - بزرگواری -
شجاعی کیاسری - آقاجری - کوثری - خانمحمدی خرمی - سعدون زاده -
سید شکر خدا موسوی - سالک کاشانی - امیر آبادی فراهانی - رزم -
غضنفر آبادی - برومند داشقاپو - حسین زاده بحرینی - حیدرپور شهرضاوی -
سید محمد علی موسوی - رحیم زارع - ابوالفضل ابوترابی - اسفانی -
علی محمد احمدی - آقامحمدی - پور فاطمی - رجبی - الیاس طاهری -
جعفری بنه خلخال و یک امضاء ناخوانا

عنوان طرح:

ممنوعیت به کارگیری بازنشستگان

ماده واحده - هرگونه به کارگیری افرادی که در اجرای قوانین و مقررات بازخرید یا بازنشسته شده و یا مسیشوند در دستگاههای اجرائی و یا دارای ردیف و یا هر دستگاهی که به نحوی از انحصار از بودجه عمومی کشور استفاده میکند به استثناء نیروهای لشکری (نیروهای مسلح)، استانداران، وزرا و قائم مقام آنها، رئیس و معاون اول قوه قضائیه و نمایندگان مجلس، ممنوع و هرگونه پرداخت از هر محل و تحت هر عنوان به بازنشسته و بازخرید دستگاههای مذکور یا دارندگان ردیف بودجه ممنوع است. کلیه مصوبات دولت درخصوص استفاده از بازنشستگان و دعوت از آنان ملغی الاشر میباشد. بر اساس این مصوبه کلیه قوانین و مقررات عام مغایر این حکم از جمله: ماده (۴۱) قانون الحق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت، ماده (۹۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، ماده (۹۱) قانون استخدام کشوری و بند (ب) ماده (۶۵) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران ملغی الاشر میگردد.

تبصره ۱ - بازنشستگان متخصص با مدرک تحصیلی دکتری و بالاتر در موارد خاص به عنوان خدمات مشاورهای غیرمستمر مشروط بر اینکه مجموع ساعت اشتغال و حقوق آنها حداقل نصف ساعت اداری و حقوق کارمندان موظف باشد، بلامانع است.

تبصره ۲ - افراد بازنشسته‌ای که در حال حاضر مشمول این قانون هستند باید در مدت هفتاد روز انصراف خود را از ادامه خدمت ارائه و پست را ترک کنند. در غیراین صورت با اتمام هفتاد روز از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون عزل می‌شوند و سمتی نخواهند داشت و هرگونه پرداختی تحت هر عنوان در حکم تصرف در اموال دولتی محسوب می‌شود. /ط

هیأت رئیسه محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً، در اجرای آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی و ماده (۴)

قانون تدوین و تتفییح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر معاونت قوانین

در مورد طرح منوعیت به کارگیری بازنیستگان تقدیم می گردد.

معاون قوانین

نظر اداره کل تدوین قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بند های (۲) و (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می گردد:

۱- سابقه تقدیم:

ماده ۱۳۴ - قبلأً تقدیم نگردیده است

- قبلأً در جلسه علنی شماره مورخ تقدیم و در تاریخ در مجلس / کمیسیون (موضوع اصل ۸۵ قانون اساسی) رد شده و اینکه:

با تغییر اساسی

با تقاضای کتبی ۵۰ نفر از نمایندگان (مشروط به تصویب مجلس)

پیش از انقضای شش ماه بدون تغییر اساسی

با تقاضای کتبی کمتر از ۵۰ نفر از نمایندگان با انقضای شش ماه

مجدداً قابل پیشنهاد به مجلس می باشد.

نمی باشد.

۲- در اجرای بند (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور:

رعایت شده است.

در طرح تقدیمی آینه نگارش قانونی و ویرایش ادبی رعایت شده است. (با نظر کارشناسی)

رعایت نشده است، دلایل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

۳- از نظر آینه نامه داخلی مجلس (شکلی):

الف- ماده ۱۳۱-

اول- حداقل امضاء لازم (۱۵ نفر) دارد ندارد

دوم- موضوع و عنوان مشخص دارد ندارد

سوم- دلایل لزوم تهیه و پیشنهاد در مقدمه دارد ندارد

چهارم- موادی متناسب با اصل موضوع و عنوان دارد ندارد

ب- ماده ۱۴۲- طرح تقدیمی دارای یک موضوع ماده واحد مواجه با ایراد نمی باشد. است و پیشنهاد آن به عنوان ماده واحد مواد متعدد می باشد.

۴- در اجرای بند(۴) ماده(۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵:

اول: از نظر قانون اساسی؛

طرح تقدیمی با قانون اساسی بطور کلی مغایرت ندارد.

دارد، اصل / اصول مغایر و دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌گردد.

دوم: از نظر سیاست‌های کلی نظام و سند چشم‌انداز؛

طرح تقدیمی با سیاست‌های کلی نظام و سند چشم‌انداز مغایرت ندارد.

دارد، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود.

سوم: از نظر قانون برنامه؛

طرح تقدیمی با قانون برنامه مغایرت ندارد.

دارد، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود.

چهارم: از نظر آینه نامه داخلی مجلس (ماهی):

الف- طرح تقدیمی با قانون آینه نامه داخلی مجلس مغایرت ندارد.

دارد، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود.

ب- ماده ۱۴۴- رعایت اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی شده است.

نشده است، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می‌شود.

ج- ماده ۱۸۵- موجب اصلاح با تغییر برنامه مصوب نمی‌شود و نیاز به رأی نایندگان ندارد.

۳ منشود ۲

تعداد یک برگ اظهارنظر به ضمیمه تقدیم می‌شود.

مدیر کل تدوین قوانین

۵- طرح تقدیمی از حیث پیشگیری از وقوع جرم با بند(۵) اصل(۱۵۶) قانون اساسی مغایرت ندارد.
 دارد.

معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه

ضمیمه نظر اداره کل قدوین قوانین

ییان مستندات و دلایل مغایرت:

- ۱- این طرح مغایر با بند (ب) ماده (۱۵) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه می‌باشد و برای تصویب نیاز به آراء دو سوم نمایندگان محترم دارد.
- ۲- متن ماده واحد نیاز به بازنگری اساسی دارد. کلمه «مصطفیه» در سطر^۹ باید به قانون اصلاح شود.
- ۳- در تبصره (۲) طرح، مبدأ زمانی برای استعفای بازنشستگان مشمول قانون به دو نحو ییان گردیده و ممکن است موجب ابهام گردد. مناسب است عبارت اپس از لازم الاجراء شدن قانون، بعد از عبارت «هفتاد روز» در سطر دوم قبل از کلمه «انصراف» اضافه شود.
- ۴- در تبصره (۲) کلمات «انصراف»، «عزل» و «پرداختی» به ترتیب باید به «استعفاء»، «منعزل» و «دریافتی» اصلاح گردد.

نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندھای (۱) و (۳) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می‌گردد:

۱- در اجرای بند (۱):

الف- در خصوص طرح تقدیمی قوانین متعارض وجود ندارد
 وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می‌شود.

ب- در خصوص طرح تقدیمی قوانین مرتبط وجود ندارد

وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می‌شود.

۲- در اجرای بند (۳):

با عنایت به بررسیهای به عمل آمده قانونگذاری در این موضوع لازم است.
 لازم نیست.

تعداد سیزده برگ سوابق قانونی و دلایل ضرورت قانونگذاری به ضمیمه تقدیم می‌شود.

مدیو کل اسناد و تنقیح قوانین

ضمیمه نظر اداره کل استناد و تنقیح قوانین سوابق قانونی و دلایل ضرورت قانونگذاری

- سوابق قانونی -

جدول سوابق قانونی ممنوعیت بکار گیری و استغلال بازنشستگان در مشاغل اجرائی و ستادی

ردیف	عنوان	تصویب	تاریخ	مواد	متعارض	مرتبه
۱	قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۰-۱۳۹۴)	۱۳۸۹/۱۰/۱۰	۶۰			
۲	قانون العاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷	۱۳۸۴/۸/۱۵	۶۱			
۳	قانون تفسیر ماده (۴۱) قانون العاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۶	۱۳۸۷/۱/۲۵				
۴	قانون مدیریت خدمات کشوری	۱۳۸۶/۷/۸	۹۰، ۱۰۳، ۵۱، ۵۲			
۵	قانون استخدام کشوری با اصلاحات		۹۱			
۶	قانون نعوه تعديل نیروی انسانی دستگاه‌های دولتی	۱۳۶۶/۱۰/۲۷	۸			
۷	قانون استخدامی وزارت اطلاعات	۱۳۷۴/۴/۲۰	۵۹، ۷۰			
	تصویب‌نامه درخصوص تفویض اختیارات هیئت وزیران با رعایت ماده (۲۲) آیین‌نامه داخلی هیئت دولت به وزرای عضو کمیسیون امور اجتماعی و دولت الکترونیک	۱۳۸۶/۹/۱۸	بندرج ردیف ۱			
۸	قانون رسیدگی به تحلفات اداری	۱۳۷۲/۹/۷				

قانون برنامه پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۰-۱۳۹۴) مصوب ۱۵/۱۰/۱۳۸۹

ماده ۶۵- به منظور ساماندهی و کاهش نیروی انسانی و کوچکسازی دولت:
الف- هرگونه انتقال به کلان شهرها جز درمورد مقامات و درموارد خاص ممنوع است. این حکم و سایر مقررات مربوط به انتقال و مأموریت کارکنان رسمی و ثابت بین دستگاهها درمورد کارکنان پیمانی و قراردادی (در طول قرارداد) قابل اجراء است. موارد خاص با تشخیص کارگروهی با عضویت نمایندگان معاونت، معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور و دستگاه متبع تعیین می شود.

ب- هرگونه به کارگیری افرادی که در اجرای قوانین و مقررات، بازخرید یا بازنیسته شده یا مسشوند به استثناء مقامات، اعضاء هیأت علمی، ایثارگران، فرزندان شهداء و فرزندان جانبازان هفتاد درصد (۷۰٪) و بالاتر در دستگاههای اجرائی یا دارای ردیف یا هر دستگاهی که به نحوی از اتحاده از بودجه کل کشور استفاده می کند، ممنوع و همچنین هرگونه پرداخت از هر محل و تحت هر عنوان به افراد بازنیسته و بازخرید توسط دستگاههای مذکور ممنوع است. کلیه قوانین و مقررات عام مغایر این حکم به استثناء ماده (۴۱) قانون العاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و ماده (۹۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده (۹۱) قانون استخدام کشوری لغو می گردد.

ج- تعداد کل کارکنان هر دستگاه در تصدیهای قابل واگذاری اعم از رسمی، پیمانی، قراردادی، کار معین و مشخص، ساعتی و عنوانی مشابه به استثناء اعضاء هیأت علمی سالانه حداقل دو درصد (۲٪) کاهش می یابد. موارد استثناء همساله در قانون بودجه همان سال تعیین می شود.

د- هرگونه انتقال و مأموریت بیش از شش ماه در یک نوبت یا چند نوبت از مؤسسات و نهادهای عمومی غیر دولتی به وزارتتخانه‌ها، مؤسسات و شرکتهای دولتی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری به استثناء مقامات ممنوع است.

قانون العاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۲۷/۱۱/۱۳۸۰

(اصول ۱۵/۸/۱۳۸۴)

ماده ۴۱- هر نوع بکارگیری افراد بازنیسته در وزارتتخانه‌ها، مؤسسات دولتی و کلیه دستگاههای موضوع ماده (۱۶۰) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و مؤسسات و نهادهای عمومی غیر دولتی و مؤسسات و شرکتهای وابسته و نابع آنها و هر دستگاهی که به نحوی از اتحاده از بودجه کل کشور استفاده مینماید، جز با تصویب هیأت وزیران تحت هر عنوان ممنوع میباشد. (ایثارگران تا قبل از سی سال خدمت از حکم این ماده مستثنی هستند).
کلیه قوانین عام و خاص مغایر با این ماده ملغی الاثر است.

قانون تفسیر ماده (۴۱) قانون العاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت

اصول ۱۳۸۴

موضوع استفساریه:

ماده واحده- آیا منظور از «سی سال خدمت» در مورد ایثارگران این است که بدون احتساب امتیازات ایثارگری شاغل با فرض خدمت کمتر از سی سال از شمول حکم ماده (۴۱) قانون العاق موادی به قانون تنظیم بخشی از

مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۴/۸/۱۵ مستثنی می‌باشد؟

نظر مجلس:

«ایثارگران قبل از سی سال خدمت بدون احتساب امتیازات ایثارگری شاغل، از حکم ماده (۴۱) قانون العاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۴/۸/۱۵ مستثنی می‌باشد.»

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و پنجم فروردین ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و هفت مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۲/۶/۱۳۸۷ به تأیید شورای نگهبان رسید.

غلامعلی حدادعادل

رئيس مجلس شورای اسلامی

قانون مدیریت خدھان گشوري مصوب ۱۳۸۶/۷/۸

ماده ۹۵ - به کارگیری بازنیتگان متخصص (با مدرک تحصیلی کارشناسی و بالاتر) در موارد خاص به عنوان اعضاء کمیته ها، کمیسیونها، شوراهما، مجامع و خدمات مشاورهای غیرمستمر، تدریس و مشاورهای حقوقی مشروط برایین که مجموع ساعت اشتغال آنها در دستگاههای اجرائی از ساعت اداری کارمندان موظف تجاز نکند بلامانع میباشد.

حق الزحمه این افراد مناسب با ساعات کار هفتگی معادل کارمندان شاغل مشابه تعیین و پرداخت می گردد.

ماده ۱۰۳ - دستگاه اجرائی با داشتن یکی از شرایط زیر میتواند کارمند خود را بازنیتگان نماید:

الف) حداقل سی سال سابقه خدمت برای مشاغل غیرتخصصی و سی و پنج سال برای مشاغل تخصصی با تحصیلات دانشگاهی کارشناسی ارشد و بالاتر با درخواست کارمند برای سوابقات بالاتر از ۳۰ سال

ب) حداقل شصت سال سن و حداقل بیست و پنج سال سابقه خدمت با بیست و پنج روز حقوق

تبصره ۱ - سابقه مذکور در بند (الف) و همچنین شرط سنی مزبور در بند «ب» برای متصدیان مشاغل سخت و زیانآور و جانبازان و معلولان تا پنج سال کمتر می باشد و شرط سنی برای زنان متنظر نمی گردد.

تبصره ۲ - دستگاههای اجرائی مکلفند کارمندانی که دارای سی سال سابقه خدمت برای مشاغل غیرتخصصی و شصت سال سن و همچنین کارمندانی که دارای سی و پنج سال سابقه خدمت برای مشاغل تخصصی و شصت و پنج سال سن میباشد را رأساً و بدون تقاضای کارمندان بازنیتگان نمایند.

تبصره ۳ - دستگاههای اجرائی موظفند کارمندانی را که دارای شصت و پنج سال سن و حداقل بیست و پنج سال سابقه خدمت میباشد را بازنیتگان نمایند. سقف سنی برای متصدیان مشاغل تخصصی هفتاد سال است. کارمندان تخصصی فوق الذکر که سابقه خدمت آنها کمتر از بیست و پنج سال است، در صورتیکه بیش از بیست سال سابقه خدمت داشته باشند میتوانند تا رسیدن به بیست و پنج سال سابقه، ادامه خدمت دهند و در غیر اینصورت بازخرید میشوند.

ماده ۵۱ - مجموع مجوزهای استخدام دستگاههای اجرائی با رعایت فصل دوم این قانون در برنامه های پنجساله تعیین می گردد و سهم هریک از وزارتتخانهها و مؤسسات دولتی با پیشنهاد سازمان به تصویب هیأت وزیران میرسد.

تبصره - هر گونه به کارگیری نیروی انسانی در دستگاههای اجرائی خارج از مجوزهای موضوع این ماده خلاف قانون محض و معنو میباشد و پرداخت هرگونه وجهی به افرادی که بدون مجوز به کارگرفته میشوند تصرف

غیر قانونی در اموال عمومی محسوب می‌گردد.

ماده ۵۲ - هر نوع به کارگیری افراد در دستگاههای اجرائی به غیر از حالات مندرج در ماده (۱۵) و تبصره ماده (۳۲) این قانون ممنوع می‌باشد.

قانون استخدام کشوری مصوب ۳۱ خرداد ماه ۱۳۹۵ کمیسیون خاص مشترک مجلسین

ماده ۹۱ - اشتغال بازنیشتنگان در مؤسسات مذکور در بند ت ماده ۲ و مؤسسات دولتی که مشمول این قانون نیستند و همچنین تصدی یکی از مقامات مذکور در ماده ۳ موجب قطع حقوق بازنیشتنگی آنان در مدت اشتغال یا تصدی مقام مربوط خواهد شد.

لایحه قانونی اصلاح برخی از مواد لایحه قانونی استخدام کشوری مصوب ۱۴۰.۱۲.۲۴

۲۴ - ماده ۹۱ به شرح زیر اصلاح می‌شود: استخدام مجلسین

ماده ۹۱ - اشتغال بازنیشتنگان در مؤسسات مذکور در بند (ت) ماده ۲ و مؤسسات دولتی که مشمول این قانون نیستند و عضویت هیأت عامل برنامه و ریاست دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی علمی دولتی و مؤسسات غیر دولتی که بیش از ۲۵ درصد سرمایه یا بودجه سالانه آنها از محل درآمد عمومی و یا درآمد برنامه به تشخیص دولت تأمین می‌شود همچنین تصدی یکی از مقامات مذکور در ماده ۳ موجب قطع حقوق بازنیشتنگی آنان در مدت اشتغال یا تصدی مقام مربوط خواهد شد.

اصلاح پاره‌ای از مواد قانون استخدام کشوری مصوب ۱۳۵۳.۱۲.۲۸ کمیسیون‌های استخدام مجلسین

۲۵ - ماده ۹۱ - به شرح زیر اصلاح می‌شود:

از تاریخ تصویب این اصلاحیه اشتغال مستخدمین رسمی بازنیشته در مقامات مذکور در تبصره ماده ۳۲ یا ریاست مؤسسات و شرکت‌های دولتی که انتصاب آن مستلزم صدور فرمان هماهنگی است مشروط به آن که به سن بازنیشتنگی اجباری نرمیده باشند اعاده به خدمت تلقی و مدت اشتغال به شرط پرداخت کسرور بازنیشتنگی مقرر جزو مدت خدمت رسمی محسوب می‌گردد.

لایحه قانونی اصلاح قانون استخدام کشوری مصوب ۱۳۵۹.۳.۱۴

ماده واحده: قانون استخدام کشوری به شرح زیر اصلاح می‌شود:

الف - شرح زیر به عنوان تبصره ۳ به ماده ۳۶ اضافه می‌شود:

تبصره ۳ - استفاده مستخدم رسمی از حقوق شغل مورد تصدی، بر اساس جدول حقوق موضوع ماده ۳۲ و تبصره آن در موقع تنزل گروه و یا تغییر شغل در دوران آمادگی به خدمت و بازنیشتنگی یا برقراری حقوق

وظیفه از کارافتادگی و فوت مشروط بر آن است که حداقل شش ماه تمام تصدی پست مربوط را داشته باشد. این حکم در مورد مستخدمین موضوع تبصره ۲ این ماده که به علت عدم قبول پست در گروه پاین تری آمده به خدمت شده می‌شوند نیز جاری است.

ب - در قسمت آخر تبصره ۷ ماده ۵۹ عبارت "و تعین پایه" بعد از عبارت "از لحظه بازنشتگی و وظیفه" اضافه می‌شود و از تاریخ ۱۳۵۷.۱۱ قابل اجراء می‌باشد.

ج - شرح زیر به آخر ماده ۶۵ اضافه می‌شود:
مستخدمین مشمول این ماده حق استخدام مجدد در همان وزارت‌خانه با مؤسسه دولتی را تحویل داشت و در صورتی که مجدداً در سایر وزارت‌خانه‌ها و مؤسسات دولتی مشمول این قانون به استخدام رسمی پذیرفته شوند در مورد احتساب سوابق خدمت آنان برابر مقررات مندرج در این قانون رفتار خواهد شد.

د - شرح زیر به قسمت آخر ماده ۱۵۱ اضافه و از تاریخ ۱۳۵۷.۷.۱ به مورد اجرا گذارده می‌شود:
احتساب سوابقات خدمت تمام وقت باخرید شده مستخدمین در دستگاه‌های موضوع این ماده به استثنای مستخدمین مشمول ماده ۱۲۰ این قانون که دولت در قبال سوابقات خدمت آنان هیچگونه تعهدی ندارد از لحظه تعین پایه و بازنشتگی و وظیفه مشروط بر این است که کلیه وجوه دریافتی مربوطه باخرید سوابقات مزبور را به صندوق بازنشتگی کشوری پرداخت نمایند.

ه - شرح زیر به آخر ماده ۹۱ قانون استخدام کشوری اضافه می‌شود:
وزراء و نخست‌وزیران که از تاریخ ۲۲ بهمن ماه ۱۳۵۷ به این مقامات منصوب شده‌اند بدون رعایت شرط سن بازنشتگی اجرای اعاده به خدمت تحویل داده شد.

قانون نهود تعدیل نیروی انسانی دستگاه‌های دولتی (مصوب ۱۳۶۶/۱۰/۲۷)

ماده ۸ - اشتغال به کار کلیه بازنشتگان و نیز کسانی که سوابقات خدمت آنان بر اساس قوانین و مقررات استخدامی باخرید شده است در وزارت‌خانه‌ها، سازمان‌ها، مؤسسات و شرکت‌های دولتی و شهرداری‌ها ممنوع است و در صورت نیاز دولت به تخصيص بعضی از این افراد، اشتغال آنان به صورت غیر رسمی و برای مدت معین با تصویب هیأت وزیران مجاز خواهد بود.

قانون استخدامی وزارت اطلاعات (مصوب ۱۳۷۴/۴/۲۵)

ماده ۵۹ - وزارت‌خانه می‌تواند از مستخدمین بازنشتگان مشمول این قانون و سایر بازنشتگان دولت و نیروهای مسلح به صورت خرید خدمت، طبق آیین‌نامه مربوط استفاده نماید.

ماده ۶۰ - وزارت‌خانه می‌تواند در موارد ضروری و در صورت نیاز، مستخدمین مشاغل اصلی بازنشتگان را که آمادگی اعاده به خدمت داشته باشند و سن آنان بیش از شصت و پنج سال نباشد، با تمايل شخصی آنان و موافقت وزارت‌خانه و تصویب رئیس جمهور با گروه و سوابقات خدمت قبل از بازنشتگی برای مدت حداقل تا سن شصت و پنج سالگی به خدمت اعاده نماید، مشروط بر این که بیش از سه سال از بازنشتگی آنان نگذشته باشد.

تبصره ۱ - تناقضی بازنشتگی مجدد در مدت یاد شده و قبل از پایان یافتن آن، ممنوع است، وزارت‌خانه می‌تواند قبل از پایان یافتن مدت، دوباره آنان را بازنشتگی نماید.

تبصره ۲ - مستخدمینی که به خدمت اعاده می‌شوند، از تاریخ اعاده به خدمت حقوق بازنگشتنگی آنان قطع شده و از حقوق و مزایای گروه خود و مزایای شغل مربوط استفاده می‌نمایند و از نظر کلیه امور استخدامی مانند سایر شاغلان خواهد بود، مدت خدمت جدید این قبیل مستخدمین، برسنوات خدمتی قبلی اضافه می‌شود.

تبصره ۳ - در صورتی که خدمت مستخدم مازاد بر سی سال سابقه خدمت باشد، افزایش سنواتی آنان به صورت مضاعف محاسبه و پرداخت می‌شود.

تصویب‌نامه درخصوص تفویض اختیارات هیئت وزیران با رعایت ماده (۲۲) آینه‌نامه داخلی هیئت دولت به وزرای عضو کمیسیون امور اجتماعی و دولت الکترونیک

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۷/۹/۱۸ به استناد اصل یکصد و سی و هشت قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب نمود:

۱ - اختیارات هیئت وزیران با رعایت ماده (۲۲) آینه‌نامه داخلی هیئت دولت در موارد زیر به وزرای عضو کمیسیون امور اجتماعی و دولت الکترونیک تفویض می‌شود.

الف - افزایش پستهای سازمانی در دستگاههای دولتی، موضوع تبصره (۲) ماده (۴) قانون نحوه تعديل نیروی انسانی دستگاههای دولتی - مصوب ۱۳۶۶ - و قانون مدیریت خدمات کشوری.

ب - استخدام نیروی انسانی در دستگاههای دولتی حسب مورد موضوع بند "الف" تبصره (۶۰) قانون بودجه سال ۱۳۶۴ کل کشور و بند "ج" ماده (۱۴۵) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۲ - و قانون مدیریت خدمات کشوری.

ج - اشتغال به کار بازنگشتنگان، موضوع ماده (۴۱) قانون العاق مواردی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت - مصوب ۱۳۸۴ -.

قانون رسیدگی به تخلفات اداری

فصل اول - تشکیلات و حدود و ظایف

ماده ۱ - به منظور رسیدگی به تخلفات اداری در هر یک از دستگاههای مشمول این قانون هیأتهای تحت عنوان "هیأت رسیدگی به تخلفات اداری کارمندان" تشکیل خواهد شد. هیأتهای مزبور شامل هیأتهای بدوى و تجدید نظر می‌باشد.

تبصره ۱ - هیأت تجدید نظر در مرکز وزارت‌خانه یا سازمان مستقل دولتی و نیز تعدادی از دستگاههای مشمول این قانون که فهرست آنها به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید، تشکیل می‌شود و در صورت دارای شعبه‌هایی خواهد بود.

تبصره ۲ - در صورت تشخیص هیأت عالی نظارت بک هیأت تجدید نظر در مرکز برخی از استانها که ضرورت ایجاد نماید تشکیل می‌گردد.

ماده ۲ - هر یک از هیأتهای بدوى و تجدید نظر دارای سه عضو اصلی و یک یا دو عضو علی‌البدل می‌باشد که با حکم وزیر یا بالاترین مقام سازمان مستقل دولتی مربوط و سایر دستگاههای موضوع تبصره ماده یک برای

مدت سه سال منصوب می شوند و انتصاب مجدد آنان بلامانع است.

تصرہ ۱ - در غیاب اعضای اصلی اعضا علی البطل به جای آنان انجام وظیفه خواهد نمود.

تصرہ ۲ - هیچ یک از اعضای اصلی و علی البطل هیأت‌های بدوى یک دستگاه نمی‌تواند همزمان عضو هیأت تجدید نظر همان دستگاه باشند، همچنین اعضای مذکور نمی‌توانند در تجدید نظر پرونده‌هایی که در هنگام رسیدگی بدوى به آن رأی داده‌اند شرکت نمایند.

ماده ۳ - برکناری اعضای هیأت‌های بدوى و تجدید نظر با پیشنهاد وزیر یا بالاترین مقام سازمان مستقل دولتی و سایر دستگاه‌های موضوع تبصره اماده ۱ و تصویب هیأت عالی نظارت صورت می‌گیرد.

ماده ۴ - صلاحیت رسیدگی به تخلفات اداری کارمندان با هیأت بدوى است و آراء صادره در صورتی که قابل تجدید نظر نباشد از تاریخ ابلاغ، قطعی و لازم‌الاجرا است. در مورد آرایی که قابل تجدید نظر نباشد هر گاه کارمند ظرف ۳۰ روز از تاریخ ابلاغ رأی درخواست تجدید نظر نماید، هیأت تجدیدنظر مكلف به رسیدگی است. آرای هیأت تجدید نظر از تاریخ ابلاغ قطعی و لازم‌الاجرا است.

تصرہ ۱ - هر گاه رأی هیأت بدوى قابل تجدید نظر باشد و متهم ظرف مهلت مقرر درخواست تجدید نظر نماید رأی صادر شده قطعیت می‌یابد و از تاریخ انقضای مهلت باد شده لازم‌الاجرا است.

تصرہ ۲ - ابلاغ رأی طبق قانون آین دادرسی مدنی به عمل می‌آید و در هر صورت فاصله بین صدور رأی و ابلاغ آن از ۳۰ روز نباید تجاوز کند.

ماده ۵ - به منظور تسريع در جمع آوری دلایل و تهیه و تکمیل اطلاعات و مدارک هیأت‌ها می‌توانند از یک یا چند گروه تحقیق استفاده نمایند. شرح وظایف، تعداد اعضاء و شرایط عضویت در گروه‌های تحقیق، در آین نامه اجرایی این قانون مشخص می‌شود.

تصرہ - گروه‌های تحقیق هر یک از هیأت‌های بدوى و تجدید نظر مستقل از یکدیگر بوده و یک گروه تحقیق نمی‌تواند در تحقیقات مربوط به مراحل بدوى و تجدید نظر یک پرونده اقدام به تحقیق نماید.

ماده ۶ - اعضای هیأت‌های بدوى و تجدید نظر علاوه بر تدین به دین میان اسلام و عمل به احکام آن و اعتقاد و تعهد به نظام جمهوری اسلامی ایران و اصل ولایت فقیه، باید دارای شرایط زیر باشند:

۱ - تأهل

۲ - حداقل ۳۰ سال سن

۳ - حداقل مدرک تحصیلی فوق دپلم یا معادل آن

تصرہ ۱ - در موارد استثنای داشتن مدرک دپلم حسب مورد با تأیید هیأت عالی نظارت بلامانع است.

تصرہ ۲ - در هر هیأت باید یک نفر آشنا به مسائل حقوقی عضویت داشته باشد و حداقل دو نفر از اعضای اصلی هیأت‌های بدوى و تجدید نظر بایداز بین کارکنان همان سازمان یا وزارت‌خانه که حداقل پنج سال سابقه کار دولتی دارند، به این سمت منصوب شوند.

ماده ۷ - اعضای هیأت‌های بدوى با تجدید نظر در موارد زیر در رسیدگی و صدور رأی شرکت نخواهند کرد:

الف - عضو هیأت با متهم قرابت نسبی یا سببی تا درجه دوم از طبقه سوم داشته باشد.

ب - عضو هیأت با متهم دعوای حقوقی با جزایی داشته یا در دعوای طرح شده ذیفع باشد.

فصل دوم - تخلفات اداری

ماده ۸ - تخلفات اداری به قرار زیر است:

۱ - اعمال و رفتار خلاف شئون شغلی یا اداری

۲ - نقض قوانین و مقررات مربوط

- ۳ - ایجاد نارضایتی در اریاب رجوع یا انجام ندادن یا تأخیر در انجام امور قانونی آنها بدون دلیل
 ۴ - ایراد تهمت و افتراء، هنگ حیثیت
 ۵ - اخواذی

۶ - اختلاس

- ۷ - تبعیض یا اعمال غرض یا روابط غیر اداری در اجرای قوانین و مقررات نسبت به اشخاص
 ۸ - ترک خدمت در خلال ساعات موظف اداری
 ۹ - تکرار در تأخیر ورود به محل خدمت یا نکرار خروج از آن بدون کسب مجوز
 ۱۰ - تسامح در حفظ اموال و استناد و وجوه دولتی، ایراد خسارات به اموال دولتی
 ۱۱ - افشاء اسرار و استناد محترمانه اداری
 ۱۲ - ارتباط و تماس غیر مجاز با اتباع بیگانه
 ۱۳ - سریعی از اجرای دستورهای مقامهای بالاتر در حدود وظایف اداری
 ۱۴ - کمکاری یا سهل‌انگاری در انجام وظایف محول شده
 ۱۵ - سهل‌انگاری رؤسا و مدیران در ندادن گزارش تخلفات کارمندان تحت امر
 ۱۶ - ارائه گواهی یا گزارش خلاف واقع در امور اداری
 ۱۷ - گرفتن وجوهی غیر از آن چه در قوانین و مقررات تعیین شده یا اخذ هر گونه مالی که در عرف رشوه‌خواری تلقی می‌شود.
 ۱۸ - تسلیم مدارک به اشخاصی که حق دریافت آن را ندارند یا خودداری از تسلیم مدارک به اشخاص که حق دریافت آن را دارند.
 ۱۹ - تعطیل خدمت در اوقات مقرر اداری
 ۲۰ - رعایت نکردن حجاب اسلامی
 ۲۱ - رعایت نکردن ششون و شعایر اسلامی
 ۲۲ - اختفا، نگهداری، حمل، توزیع و خرید و فروش مواد مخدر
 ۲۳ - استعمال یا اعتیاد به مواد مخدر
 ۲۴ - داشتن شغل دولتی دیگر به استثنای سمتهای آموزشی و تحقیقاتی
 ۲۵ - هر نوع استفاده غیر مجاز از ششون یا موقعیت شغلی و امکانات و اموال دولتی
 ۲۶ - جعل یا مخدوش نمودن و دست بردن در استناد و اوراق رسمی یا دولتی
 ۲۷ - دست بردن در سوالات، اوراق، مدارک و دفاتر امتحانی، افشاء سوالات امتحانی یا تعویض آنها
 ۲۸ - دادن نمره یا امتیاز، برخلاف ضوابط
 ۲۹ - غیبت غیر موجه به صورت متناوب یا متواتی
 ۳۰ - سوء استفاده از مقام و موقعیت اداری
 ۳۱ - توقيف، اختفا، بازرسی یا باز کردن پاکتها و محمولات پستی یا معدوم کردن آنها و استراق سمع بدون مجوز قانونی
 ۳۲ - کارشکنی و شایعه‌پراکنی، وادار ساختن یا تحریک دیگران به کارشکنی یا کمکاری و ایراد خسارت به اموال دولتی و اعمال فشارهای فردی برای تحصیل مقاصد غیر قانونی
 ۳۳ - شرکت در تحصن، اعتصاب و تظاهرات غیر قانونی، یا تحریک به برپایی تحصن، اعتصاب و تظاهرات غیر قانونی و اعمال فشارهای گروهی برای تحصیل مقاصد غیر قانونی

- ۳۴ - عضویت در یکی از فرقه‌های ضاله که از نظر اسلام مردود شناخته شده‌اند.
- ۳۵ - همکاری با ساواک منحله به عنوان مأمور یا منبع خبری و داشتن فعالیت یا دادن گزارش خد مردمی
- ۳۶ - عضویت در سازمانهایی که مرانتامه یا اساسنامه آنها مبتنی بر نفی ادیان الهی است یا طرفداری و فعالیت به نفع آنها
- ۳۷ - عضویت در گروه‌های محارب یا طرفداری و فعالیت به نفع آنها
- ۳۸ - عضویت در تشکیلات فراماسونری
- فصل سوم - مجازاتهای ماده ۹ - تنبیهات اداری به ترتیب زیر عبارتند از:**
- الف - اخطار کبی بدون درج در پرونده استخدامی
- ب - توبیخ کبی با درج در پرونده استخدامی
- ج - کسر حقوق و فوق العاده شغل یا عنوان مشابه حداقل تا یک سوم از یک ماه تا یک سال.
- د - انفال موقت از یک ماه تا یک سال
- ه - تغییر محل جغرافیایی خدمت به مدت یک تا پنج سال
- و - تنزل مقام و یا محرومیت از انتساب به پستهای حساس و مدیریتی در دستگاه‌های دولتی و دستگاه‌های مشمول این قانون
- ز - تنزل یک یا دو گروه و یا تعزیق در اعطای یک یا دو گروه به مدت یک یا دو سال
- ح - بازخرید خدمت در صورت داشتن کمتر از ۲۰ سال سابقه خدمت دولتی در مورد مستخدمین زن و کمتر از ۲۵ سال سابقه خدمت دولتی درمورد مستخدمین مرد با پرداخت ۳۰ تا ۴۵ روز حقوق مبنای مربوط در قبال هر سال خدمت به تشخیص هیأت صادرکننده رأی
- ط - بازنشستگی در صورت داشتن بیش از بیست سال سابقه خدمت دولتی برای مستخدمین زن و بیش از ۲۵ سال سابقه خدمت دولتی برای مستخدمین مرد بر اساس سنوات خدمت دولتی با تقلیل یک یا دو گروه
- ی - اخراج از دستگاه متبع
- ک - انفال دائم از خدمات دولتی و دستگاه‌های مشمول این قانون
- تبصره ۱ - در احتساب معدل خالص حقوق، تفاوت تطبیق و فوق العاده شغل مستخدمان موضوع بند ط در سه سال آخر خدمت در هنگام بازنشستگی، حقوق گروه جدید (پس از تنزل یک تا دو گروه) ملاک محاسبه قرار می‌گیرد.
- تبصره ۲ - کسر بازنشستگی یا حق بیمه (سهم کارمند) کارمندانی که در اجرای این قانون به انفال دائم، اخراج یا بازخریدی محکوم شده یا می‌شوند و نیز حقوق و مزایای مرخصی استحقاقی استفاده نشده آنان و در مورد محکومان به بازنشستگی، حقوق و مزایای مرخصی استحقاقی استفاده نشده، همچنین کسر بازنشستگی یا حق بیمه کارمندانی که در گذشته در اجرای مقررات قانونی از دستگاه دولتی متبوع خود اخراج گردیده‌اند، قابل پرداخت است.
- تبصره ۳ - هیأتهای بدوى یا تجدید نظر، نماینده دولت در هر یک از دستگاه‌های مشمول این قانون هستند و رأی آنان به تخلف اداری کارمند تهادر محدوده مجازاتهای اداری معتبر است و به معنی اثبات جرم‌هایی که موضوع قانون مجازاتهای اسلامی است، نیست.
- تبصره ۴ - هیأتها پس از رسیدگی به اتهام یا اتهامات مستحب به کارمند، در صورت احراز تخلف با تخلفات، در مورد هر پرونده صرفاً یکی از مجازاتهای موضوع این قانون را اعمال خواهند نمود.

ماده ۱۰ - فقط مجازاتهای بندهای د، ه، ح، ط، ی، ک، ماده ۹ این قانون قابل تجدید نظر در هیأتهای تجدید نظر
هستند.

ماده ۱۱ - برای کارمندانی که با حکم مراجع قضایی یا با رأی هیأتهای رسیدگی به تخلفات اداری یا هیأتهای بازسازی و پاکسازی سابق محکوم باخراج یا انفصال دائم از خدمات دولتی شده یا می‌شوند، در صورت داشتن بیش از ۱۵ سال سابقه خدمت و ۵۰ سال سن، به تشخیص هیأتهای تجدیدنظر رسیدگی به تخلفات اداری مربوط، برای معیشت خانواده آنان مقرری ماهانه که مبلغ آن از حداقل حقوق کارمندان دولت نجاوز نکند برقرار می‌گردد. این مقرری از محل اعتبار وزارت‌خانه یا مؤسسه مربوط پرداخت می‌شود و در صورت رفع ضرورت به تشخیص هیأت مزبور، قطع می‌شود. چگونگی اجرا و مدت آن طبق آیین‌نامه اجرایی این قانون است.

ماده ۱۲ - رئیس مجلس شورای اسلامی، وزراء، بالاترین مقام اجرایی سازمانهای مستقل دولتی و سایر دستگاه‌های موضوع تبصره ۱ ماده ۱ این قانون و شهردار تهران می‌توانند مجازاتهای بندهای الف - ب - ج - د ماده ۹ این قانون را رأساً و بدون مراجعت به هیأتهای رسیدگی به تخلفات اداری درمورد کارمندان متعدد اعمال نمایند و اختیارات اعمال مجازاتهای بندهای الف، ب و ج را به معاونان خود و بندهای الف و ب را به استانداران، رؤسای دانشگاه‌ها و مدیران کل تفویض کنند. در صورت اعمال مجازات توسط مقامات و اشخاص مزبور هیأتهای تجدید نظر حق رسیدگی و صدور رأی مجدد در مورد همان تخلف را ندارند مگر با تشخیص و موافقت کمی خود آن مقامات و اشخاص

ماده ۱۳ - وزراء یا معاونان آنان در صورت تفویض وزیر، رئیس مجلس شورای اسلامی، بالاترین مقام سازمانهای مستقل دولتی و سایر دستگاه‌های موضوع تبصره ۱ ماده ۱ این قانون، شهردار تهران، استانداران و رؤسای دانشگاه‌ها و مراکز مستقل آموزش عالی و تحقیقاتی و معاونان آنان می‌توانند کارمندانی را که پرونده آنان به هیأتهای رسیدگی ارجاع شده یا می‌شود را حداکثر به مدت سه ماه آماده به خدمت نمایند.

تبصره ۱ - در مورد مذمتی که آمادگی به خدمت در مقررات استخدامی آنها پیش‌بینی نشده است، بر اساس مفاد قانون استخدام کشوری رفتار خواهد شد.

تبصره ۲ - چنانچه کارمند پس از رسیدگی در هیأتها برآنت حاصل نماید فوق العاده شغل یا مزایای شغل یا عنایین مشابه دوران آمادگی به خدمت براساس آخرین حقوق و مزایای قبل از این دوران پرداخت می‌شود.

تبصره ۳ - هیأتهای بدوي رسیدگی به تخلفات اداری مکلفند در مدت آمادگی به خدمت، به پرونده اتهامی کارمندان رسیدگی کنند و تصمیم لازم را تتخاذ نمایند، و در صورتی که در مدت مذکور پرونده جهت رسیدگی پژوهشی به هیأت تجدید نظر ارجاع شود مدت آمادگی به خدمت برای سه ماه دیگر قابل تمدید خواهد بود و هیأت تجدید نظر موظف است حداکثر تا پایان مدت مزبور به پرونده رسیدگی کرده رأی لازم را صادر نماید.

در هر حال باصدور حکم قطعی هیأتهای رسیدگی حکم آمادگی به خدمت لغو می‌گردد.

ماده ۱۴ - هر گاه رسیدگی به اتهام کارمند به تشخیص هیأتهای بدوي و تجدید نظر مستلزم استفاده از نظر کارشناسی باشد، مورد به کارشناسی ارجاع می‌شود.

ماده ۱۵ - پرونده آن دسته از مستخدمان بازنشسته که قبل یا پس از بازنشستگی در هیأتهای پاکسازی یا بازسازی مطرح بوده ولی منجر به صدور رأی نگردیده است یا آرای صادر شده قطعیت نیافته یا آرائی که در دیوان عدالت اداری نقض شده است، همچنین پرونده بازنشستگان متهم به موارد مدرج در بندهای ۳۶، ۳۵، ۳۴ و ۳۷ ماده ۸ در صورت وجود مدارک مشتبه، برای رسیدگی و صدور رأی در هیأتهای رسیدگی به تخلفات اداری مطرح و مجازاتهای مصريح در این قانون حسب مورد اعمال خواهد شد.

تبصره - افراد موضوع بند ۳۴ ماده ۸ این قانون که بر اساس قانون پاکسازی بازنشسته شده‌اند در صورت باقی بودن در عضویت، پرونده آنان در هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری مطرح و بر اساس این قانون رأی لازم صادر می‌شود.

ماده ۱۶ - وزرا و نمایندگان مجلسین رژیم سابق، دبیران حزب رستاخیز در مراکز استانها، مدیران کل حفاظت، رؤسای دوازیر حفاظت و رمز و محramانه بعد از خرداد ۱۳۴۲ و اعضای تشکیلات فراماسونی که توسط هیأت‌های پاکسازی با بازسازی نیروی انسانی محکومیت قطعی نیافتدند یا پرونده آنان تاکنون مورد رسیدگی قرار نگرفته است از خدمت در دستگاه‌های دولتی و وابسته به دولت و شهرداریها به صورت دائم مفصل می‌شوند و حقوق بازنشستگی آنان قطعی می‌شود.

معاونان نخست‌وزیر، ریس کل بانک مرکزی، مدیران عامل و رؤسای شرکها و سازمانهای مستقل دولتی، مستشاران و رؤسای دیوان محاسبات بعد از خرداد ۱۳۴۲ در صوتی که در هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری ثابت شود که در تحکیم رژیم گذشته مؤثر بوده‌اند به انفال دایم محکوم خواهند شد. سفرها و استانداران و معاونان وزرای رژیم سابق بعد از خرداد ۱۳۴۲ حسب مورد طبق این قانون محکوم به بازخرید با بازنشستگی خواهند شد و در صورت ارتکاب یکی از جرایم مصرح در این قانون در صورتی که مجازات آن جرم بیش از بازنشستگی باشد، به آن مجازات طبق این قانون محکوم خواهند شد.

تبصره - در خصوص آن دسته از کارمندانی که به تحکیم رژیم گذشته متهم بوده و تاکنون رأی قطعی در مورد آنان صادر نشده یا رأی صادر شده در دیوان عدالت اداری نقض شده است، هیأت‌ها می‌توانند پس از رسیدگی حسب مورد یکی از مجازات‌های مقرر در این قانون را در مورد آنان اعمال نمایند.

ماده ۱۷ - ریس مجلس شورای اسلامی، وزرا یا بالاترین مقام سازمانهای مستقل دولتی و نهادهای انقلاب اسلامی و سازمانهای موضوع تبصره ۱ ماده ۱ این قانون، شهردار تهران، شهرداران مراکز استانها، استانداران و رؤسای دانشگاه‌های می‌توانند کارمندانی را که بیش از دو ماه متوالی یا چهار ماه متناوب در سال بدون عذر موجه در محل خدمت خود حاضر نشده‌اند، از خدمت وزارت‌خانه یا دستگاه متبع اخراج نمایند.

تبصره ۱ - هر گاه کارمند یاد شده حداقل تا سه ماه پس از ابلاغ حکم دستگاه متبع خود مدعی شود که عذر او موجه بوده است، وزیر یا بالاترین مقام دستگاه متبع کارمند موظف است پرونده‌وی را جهت تجدید نظر به هیأت تجدید نظر مربوط ارجاع نماید.

هیأت تجدید نظر مکلف به رسیدگی بوده و رأی آن قطعی است و در صورت تأیید حکم اخراج یا برائت از تاریخ اخراج، در غیر این صورت از تاریخ ابلاغ، لازم الاجراء است.

تبصره ۲ - در مورد آن دسته از مستخدمان موضوع این ماده که به هر دلیل به کار بازگشت داده می‌شوند، مدت غیبت و عدم اشتغال آنان حسب مورد جزو مخصوص استحقاقی، استعلام‌جی یا بدون حقوق آنان منظور خواهد شد.

تبصره ۳ - در مواردی که حکم اخراج یا انفال یا کارمند یا کارمندان توسط مقامات صلاحیتدار دستگاه‌های اجرایی قبل از قانون بازسازی نیروی انسانی صادر گردیده است، این احکام قطعی محسوب می‌شوند.

فصل چهارم - سایر مقررات

ماده ۱۸ - کلیه وزارت‌خانه‌ها، سازمانها، مؤسسات و شرکتها دولتی، شرکتها ملی نفت و گاز و پتروشیمی و شهرداریها و بانکها و مؤسسات و شرکتها دولتی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است و مؤسسه‌ای که تمام یا قسمی از آنها از بودجه عمومی تأمین می‌شود و نیز کارکنان مجلس شورای اسلامی و نهادهای انقلاب اسلامی مشمول مقررات این قانون هستند، مشمولان قانون استخدام نیروهای مسلح و غیر نظامیان ارتش

و نیروهای انتظامی، قضات، اعضای هیأت‌های علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و مشمولان قانون کار از شمول این قانون خارج بوده و تابع مقررات مربوط به خود خواهد بود.

ماده ۱۹ - هر گاه تخلف کارمند عنوان یکی از جرایم مندرج در قوانین جزایی را نیز داشته باشد هیأت رسیدگی به تخلفات اداری مکلف است مطابق این قانون به تخلف رسیدگی و رأی قانونی صادر نماید و مراتب را برای رسیدگی به اصل جرم به مرجع قضایی صالح ارسال دارد. هر گونه تصمیم مراجع قضایی مانع اجرای معجازات‌های اداری نخواهد بود. چنانچه تصمیم مراجع قضایی مبنی بر برانت باشد هیأت رسیدگی به تخلفات اداری طبق ماده ۲۴ این قانون اقدام می‌نماید.

ماده ۲۰ - به آن دسته از کارمندانی که پرونده آنان در هیأت‌های پاکسازی و بازسازی سابق و هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری مطرح و به دلیل عدم صدور رأی یا قطعیت نیافتن رأی یا نقض رأی صادر شده در دیوان عدالت اداری، در هیأت‌های رسیدگی تخلفات اداری مورد رسیدگی قرار گرفته و منجر به برانت آنان گردیده حقوق مبنی یا عنوان مشابه دوران عدم اشتغال به مأخذ آخرین پست سازمانی که قبل از این دوران، تصدی آن را به عهده داشته‌اند پرداخت خواهد گردید. و در صورت عدم برانت دوران عدم اشتغال شاغلان جزو سابقه خدمت آنان محسوب نمی‌شود، و طبق بند "د" ماده ۱۲۴ قانون استخدام کشوری عمل می‌شود.

تصریف ۱ - در مورد بازنیستگان در صورت برانت حقوق بازنیستگی پرداخت می‌شود و در صورت عدم برانت نسبت به مدت گذشته حقوق پرداخت نمی‌شود.

تصریف ۲ - کلیه احکام آمادگی به خدمت و برکناری از خدمت در سورد متهمنانی که بعد از اتفاقی مهلت قانونی پاکسازی و قبل از اجرای قانون بازسازی نیروی انسانی توسط مقامات اجرایی صادر گردیده اعتبار قانونی داشته و در صورت محکومیت، غیر از آن چه به عنوان حقوق آمادگی به خدمت دریافت داشته‌اند، حقوق دیگری به آنان تعلق نخواهد گرفت. در صورت برانت مابه التفاوت حقوق آمادگی به خدمت و حقوق مبنای متعلق به آنان پرداخت خواهد شد.

ماده ۲۱ - در صورتی که متهم به آراء قطعی صادره توسط هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری اعتراض داشته باشد، می‌تواند حداقل تا یک ماه پس از ابلاغ رأی به دیوان عدالت اداری شکایت نماید در غیر این صورت رأی قابل رسیدگی در دیوان نخواهد بود.

تصریف ۱ - رسیدگی دیوان عدالت اداری به آراء هیأت‌ها به صورت شکلی خواهد بود.

تصریف ۲ - آن دسته از کارمندانی که بر اساس آراء هیأت‌های بازسازی یا پاکسازی نیروی انسانی به محکومیت قطعی رسیده و تا تاریخ ۱۳۶۵.۷.۲ به دیوان عدالت اداری شکایت تسلیم نکرده‌اند، دیگر حق شکایت ندارند.

ماده ۲۲ - به منظور نظارت بر حسن اجرای این قانون در دستگاه‌های مشمول و برای ایجاد هماهنگی در کادر هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری "هیأت عالی نظارت" به ریاست دبیر کل سازمان امور اداری و استخدامی کشور و عضویت یک نفر نماینده رئیس قوه قضاییه و سه نفر از بین نمایندگان وزرای و یا بالاترین مقام سازمانی مستقل دولتی تشکیل می‌شود. هیأت مزبور در صورت مشاهده موارد زیر از سوی هر یک از هیأت‌های بدوي یا تجدیدنظر دستگاه‌های مربوط، تمام یا بعضی از تصمیمات آنها را ابطال و در صورت تشخیص سهل‌انگاری در کار هر یک از هیأت‌ها، هیأت مزبور را متحل می‌نماید. هیأت عالی نظارت می‌تواند در مورد کلیه احکامی که در اجرای این قانون و مقررات مشابه صادر شده یا می‌شود بررسی و اتخاذ تصمیم نماید.

الف - عدم رعایت قانون رسیدگی به تخلفات اداری و مقررات مشابه

ب - اعمال تبعیض در اجرای قانون رسیدگی به تخلفات اداری و مقررات مشابه

ج - کم کاری در امر رسیدگی به تخلفات اداری

د - موارد دیگر که هیأت بنا به مصالحی ضروری تشخیص می‌دهد.

تبصره ۱ - تخلفات اداری اعضاء هیأتهای رسیدگی به تخلفات اداری توسط هیأتی که از طرف هیأت عالی نظارت تعیین می‌شود رسیدگی خواهد شد.

تبصره ۲ - هیچ یک از اعضاء هیأتهای رسیدگی به تخلفات اداری را نمی‌توان در رابطه با آراء صادره از سوی هیأتهای مذکور تحت تعقیب قضایی قرار داد مگر در صورت اثبات غرض محض محرمانه

تبصره ۳ - هیأت عالی نظارت می‌تواند بازرسانی را که دستگاه‌های مشمول اعزام نموده و در صورت مشاهده موارد تخلف، کارکنان مختلف راجهٔ رسیدگی به پرونده آنان به هیأتهای رسیدگی به تخلفات اداری معرفی نماید.

تبصره ۴ - در مورد معتادان به مواد مخدّر که بر اساس آرای قطعی هیأتهای رسیدگی به تخلفات اداری به مجازانهای بازخریدی خدمت، بازنیستگی با تقلیل گروه اخراج و انفصال دائم از خدمات دولتی محکوم شده یا می‌شوند در صورت ترک اعتیاد در مدت شش ماه از تاریخ ابلاغ رأی، به تشخیص هیأت تجدید نظر، موضوع بر اساس ماده ۲۴ این قانون به هیأت عالی نظارت ارجاع می‌شود.

ماده ۲۳ - اعمال مجازات شدیدتر نسبت به آرای غیر قطعی هیأتهای بدوي یا آراء نقض شده توسط دیوان عدالت اداری با توجه به مستندات جدیدپس از رسیدگی مجلد با توجه به کلیه جوانب امر بلامانع است.

ماده ۲۴ - اصلاح یا تغییر آرای قطعی هیأتهای رسیدگی به تخلفات اداری صرفاً در مواردی که هیأت به اکثریت آراء تشخیص دهد که مقاد حکم صادر شده از لحاظ موازین قانونی (به لحاظ شکلی یا ماهی) مخدوش می‌باشد، پس از تأیید هیأت عالی نظارت در خصوص مورد امکان‌پذیر است.

ماده ۲۵ - هر گاه برای عضویت در هیأتهای رسیدگی به تخلفات اداری پست سازمانی پیش‌بینی نشده باشد، انجام وظیفه به هر عنوان در هیأتها، تصدی دو پست سازمانی محسوب نمی‌شود.

ماده ۲۶ - از تاریخ تصویب آیین‌نامه اجرایی این قانون، کلیه قوانین و مقررات مغایر لغو می‌گردد و پرونده‌هایی که در هیأتهای پاکسازی، بازسازی و رسیدگی به تخلفات اداری گذشته منجر به صدور رأی قطعی نگردیده یا توسط دیوان عدالت اداری نقض شده است، حسب مورد برای رسیدگی و صدور رأی قطعی به هیأتهای بدوي و تجدید نظر موضوع این قانون ارسال می‌شود.

ماده ۲۷ - آیین‌نامه اجرایی این قانون حداقل ظرف یک ماه پس از ابلاغ این قانون به وسیله سازمان امور اداری و استخدامی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

قانون فوق مشتمل بر بیست و هفت ماده و بیست و نه تبصره در جلسه روز یک شنبه هفتم آذر ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و دو مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۷۲.۹.۱۷ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی‌اکبر ناطق نوری